

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

www.kipan.gr

kipan.gr@gmail.com

22 Ιανουαρίου 2021

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Θέμα: για το νέο νομοσχέδιο (βάση εισαγωγής, ασφάλεια, διάρκεια φοίτησης)

Έχουμε μπροστά μας ένα ακόμη νομοσχέδιο με επιμέρους ρυθμίσεις για τα πανεπιστήμια, αντί για ένα συνολικό πλαίσιο αντιμετώπισης των προβλημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Νομοθετικές ρυθμίσεις που δεν εντάσσονται σε ένα μακροπρόθεσμο εκπαιδευτικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό, ούτε είναι επεξεργασμένες με διαδικασίες καλής νομοθέτησης, διαλόγου και σύγκλισης, ώστε να έχουν διάρκεια και αποτελεσματικότητα.

Η υπουργός παιδείας δεν έχει διδαχθεί τίποτε από τις θεσμικές παλινωδίες των τελευταίων δεκαπέντε τουλάχιστον ετών στην εκπαίδευση, και έτσι οι νέες διατάξεις για την Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής, τις Ομάδες Προστασίας και τη διάρκεια φοίτησης θα έχουν πιθανότατα την τύχη πολλών προηγούμενων, οι οποίες άλλαξαν ή καταργήθηκαν από την επόμενη κυβέρνηση, αν όχι από τον επόμενο υπουργό της ίδιας κυβέρνησης.

Παρόλο που αφορούν κομβικά θέματα, όπως κριτήρια εισαγωγής, διάρκεια φοίτησης και ασφάλεια των πανεπιστημιακών χώρων, πάσχουν σε σημαντικές λεπτομέρειες. Φαίνεται ότι, ακριβώς επειδή αυτά έχουν απήχηση στο ευρύ κοινό και το εκλογικό σώμα, στόχευσή τους είναι τα επικοινωνιακά οφέλη αντί της αποτελεσματικότητας.

Ειδικότερα,

1. Ελάχιστη βάση εισαγωγής.

Η κυβέρνηση δεν τολμά να ανακοινώσει ευθέως μείωση των θέσεων των εισακτέων, που σήμερα είναι τόσες όσοι σχεδόν είναι και οι απόφοιτοι των Λυκείων. Αντί για αυτό, εισάγει την Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής, που κατ' ομολογίαν του υπουργείου θα έχει ως συνέπεια να μείνουν πολλές χιλιάδες υποψήφιοι εκτός Πανεπιστημίων. Με βάση τα τελευταία στατιστικά στοιχεία, συνολική βαθμολογία κάτω από το 80% του μέσου όρου σε κάθε επιστημονικό πεδίο είχε το 30% περίπου των περσινών υποψηφίων. Συνεπώς, ακόμη και εάν καθοριστεί ένα κάτω όριο βάσης εισαγωγής κοντά στο 80% από όλα τα Τμήματα είναι σίγουρο ότι θα μείνουν πολλές θέσεις κενές, ιδίως σε περιφερειακά πανεπιστήμια στην περίπτωση που ο αριθμός εισακτέων που θα ανακοινώσει το υπουργείο είναι κοντά στα περσινά επίπεδα. Το υπουργείο δεν έχει αποκαλύψει πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει αυτή την προβλεπόμενη μείωση, η οποία προετοιμάζει το έδαφος για μια αναδιάρθρωση των πανεπιστημίων με κριτήριο τι δηλώνουν οι υποψήφιοι και πού δεν τους βολεύει να πάνε, αντί με κριτήρια αξιολόγησης και με εθνικό σχεδιασμό για το χωροταξικό των εκπαιδευτικών δομών.

Παρόλο που είναι θετικό ότι επανέρχεται μετά από χρόνια ο συντελεστής βαρύτητας, και μάλιστα θα ορίζεται σε κάθε μάθημα από τα Τμήματα και τις Σχολές, η ρύθμιση για την ΕΒΕ δεν είναι, όπως ισχυρίζεται το υπουργείο, ακαδημαϊκό κριτήριο για τη μείωση των εισακτέων, ούτε το μόνο και σοβαρότερο κριτήριο για τον ακαδημαϊκό καθορισμό των προσόντων εισαγωγής.

Ακαδημαϊκά κριτήρια για τον αριθμό των εισακτέων είναι να αξιολογήσει η ΕΘΑΑΕ για κάθε τμήμα που έχει λόγο ύπαρξης τον αριθμό των φοιτητών που μπορεί να εκπαιδεύσει ποιοτικά, σύμφωνα με τους πόρους και το προσωπικό που διαθέτει. Μετά να αποφασίσει η πολιτεία πόσους θέλει να εκπαιδεύσει (που να μπορούν να εκπαιδευτούν ποιοτικά) στα πανεπιστήμια. Και μετά, ανάλογα με το σύστημα εισαγωγής, τα τμήματα να έχουν τον πρώτο λόγο για τα κριτήρια εισαγωγής (με ποια μαθήματα, με τι συντελεστές βαρύτητας -αυτό προβλέπεται στο νομοσχέδιο-, και τελευταίο, αν θα χρειάζεται, με ποια βάση εισαγωγής).

Εμείς υποστηρίζουμε εδώ και πολλά χρόνια ότι η υπερπροσφορά θέσεων εισακτέων στα πανεπιστήμια πρέπει να σταματήσει, με προαπαιτούμενο (που δεν έχει ούτε κατ' ελάχιστον εξασφαλιστεί) την ενίσχυση της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης. Η στροφή στην επαγγελματική και τεχνική μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση, ήδη από το Λύκειο, με σοβαρές προοπτικές απασχόλησης θα μειώσει τη ζήτηση στην τριτοβάθμια για θέσεις χωρίς αντίκρισμα ή θέσεις-εισιτήρια μετανάστευσης, ενώ με τη σταδιακή μείωση των εισακτέων θα περιοριστεί το πρόβλημα των χαμηλών βάσεων.

2. Ασφάλεια

Η επιλογή της κυβέρνησης να ιδρύσει, ειδικό αστυνομικό σώμα, τις «Ομάδες Προστασίας Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων» (ΟΠΠΙ) για να ενισχύσει την ασφάλεια στα πανεπιστήμια είναι ακατανόητη, ενώ δεν πρόκειται για καλή πρακτική που εφαρμόζεται στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Είναι και ατελέσφορη, όπως επισημαίνουν οι ίδιοι οι αστυνομικοί μέσω της ομοσπονδίας τους.

Έχουμε προειδοποιήσει ότι «η φύλαξη του προσωπικού και των χώρων των πανεπιστημίων, και η ομαλή ακαδημαϊκή λειτουργία δεν διασφαλίζονται με τη σύσταση ειδικού τμήματος της ΕΛ.ΑΣ., που μάλιστα θα εδρεύει στο πανεπιστήμιο», και έχουμε επισημάνει ότι «τα επιχειρησιακά σχέδια της αστυνομίας για την ασφάλεια των πανεπιστημίων και την αντιμετώπιση του κοινού εγκλήματος δεν χρειάζονται ειδικά σώματα και διαφορετικές στολές, αλλά πρέπει να εκπονούνται με μέτρο τις ιδιαιτερότητες των πανεπιστημιακών χώρων και σε συνεργασία με τις πανεπιστημιακές αρχές».

Έχουμε υποστηρίξει ευθαρσώς την εφαρμογή της κοινής νομοθεσίας για αξιόποινες πράξεις που τελούνται εντός των χώρων των Α.Ε.Ι. (όπως διατυπώθηκε και στο Ν.4009/2011), και τη δυνατότητα και υποχρέωση της αστυνομίας να επεμβαίνει χωρίς ειδική άδεια.

Για την κυβέρνηση, που η ίδια το νομοθέτησε, θα έπρεπε να ήταν επαρκής η ισχύουσα διάταξη (Ν. 4623/2019, άρθρο 64, παρ. 3: «Εντός των χώρων των Α.Ε.Ι. οι δημόσιες αρχές ασκούν όλες τις κατά νόμο αρμοδιότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της επέμβασης λόγω τέλεσης αξιόποινων πράξεων.»), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της φύλαξης των πανεπιστημίων με τους τρόπους που προβλέπει το νομοσχέδιο.

Προκαλείται αχρείαση ένταση, για χάρη της επικοινωνιακής τακτικής, που εμφανίζει την κυβέρνηση να χτυπά την «ανομία», και για χάρη της πρόσληψης 1.000 ειδικών φρουρών (αντί για την κάλυψη αναγκών διδακτικού προσωπικού). Η μόνη πρόσθετη αρμοδιότητα των ΟΠΠΙ, από αυτές που ήδη μπορεί να ασκεί ανεμπόδιστα η αστυνομία, είναι «η στελέχωση και λειτουργία των Κέντρων Λήψης Σημάτων μαζί με το προσωπικό των Α.Ε.Ι.».

Η διαρκής παρουσία αστυνομικού σώματος θα πλήξει το πανεπιστήμιο όχι μόνο συμβολικά, αλλά και ουσιαστικά, καθώς συσπειρώνει και ενισχύει τις δυνάμεις που στο όνομα του «ασύλου» διεκδικούν ασυλία και υπερασπίζονται το άβατο, προσβάλλουν τις ακαδημαϊκές ελευθερίες, επιβάλλουν απόψεις και καταστάσεις, και «τιμωρούν» τους αντιφρονούντες.

Η αστυνομία μπορεί να παρεμβαίνει στο Ίδρυμα όταν και όπως ο ισχύων νόμος προβλέπει, όμως λέμε όχι στη διαρκή παραμονή της αστυνομίας στα πανεπιστήμια.

Επίσης εκφράζουμε έντονες επιφυλάξεις για τις διατάξεις που προβλέπουν εγκατάσταση συστημάτων καταγραφής. Η καταγραφή ήχου, που απαγορεύεται γενικά εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, και η διαρκής επιτήρηση με καταγραφή εικόνας σε χώρους ελεγχόμενης πρόσβασης, άρα μη δημόσιους, και μάλιστα από τρίτους, θέτουν σοβαρά ζητήματα περιορισμού ατομικών ελευθεριών που δεν έχουν ληφθεί υπόψη.

3. Διάρκεια φοίτησης

Πρόκειται για άλλη μια ρύθμιση επικοινωνιακού χαρακτήρα, με την κυβέρνηση να εμφανίζεται ότι βάζει τάξη στα πανεπιστήμια, ενώ δεν δηλώνει ξεκάθαρα το τι θα συμβαίνει μετά τη λήξη της ανώτατης διάρκειας φοίτησης. Αμφιβάλλουμε αν τελικά εφαρμοστεί μετά τη μεταβατική περίοδο (όταν θα έχει αλλάξει ο αρμόδιος υπουργός ή/και η κυβέρνηση), καθώς θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από όσα υποτίθεται πως λύνει. Όταν για διάφορους λόγους, όπως το απαιτητικό πρόγραμμα σπουδών, το επίπεδο των φοιτητών (εξαιτίας του μεγάλου αριθμού εισακτέων και των χαμηλών βάσεων) ή η έλλειψη κινήτρων, σε πολλές σχολές η μέση διάρκεια φοίτησης είναι $n+1$ ή $n+2$ έτη, τότε είναι ανεδαφικός ο ορισμός απόλυτης ανώτατης διάρκειας φοίτησης τα $n+2$ έτη.

Με τον Ν.4009/2011 που παρέπεμπε στους Οργανισμούς των ιδρυμάτων τους όρους συνέχισης της φοίτησης μετά την κανονική διάρκεια των $n+2$ ετών, είδαμε οι φοιτητές να έχουν αυξημένη συμμετοχή, επιτυχία και βαθμολογία στα μαθήματα και τις εξετάσεις. Οπότε, καθώς οι φοιτητές που καθυστερούν πάνω από 2 n έτη για το πτυχίο, σύμφωνα με παλαιότερες στατιστικές, έχουν πρακτικά εγκαταλείψει τις σπουδές και ελάχιστοι από αυτούς παίρνουν τελικά πτυχίο, ένα τυπικό όριο 2 n θα είχε θετική επίδραση χωρίς να προκαλεί προβλήματα και αντιδράσεις. Θα πρέπει και τώρα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, να θεσμοθετηθεί ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης και για τη συνέχιση να αποφασίζει κάθε πανεπιστήμιο.

Το σημαντικότερο είναι, όπως τονίζουμε κάθε φορά, να εξασφαλίζεται για τέτοιες ρυθμίσεις η ευρύτερη δυνατή συναίνεση, ώστε να μην αλλάζουν κάθε τόσο.

**ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ της
ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ**